

Kedy je dieťa pripravené ostať doma samé bez dozoru?

Je len samozrejmosťou, že predškóláka ešte nemôžeme nechať doma samého bez dozoru dospelého, ale 15-ročné dieťa s veľkou pravdepodobnosťou už necháme. Sú deti, ktoré presvedčajú rodičov, že už môžu zostať doma samé, oveľa skôr, ako sú rodičia s touto myšlienkou stotožnení. Ale sú aj staršie deti, ktoré pôsobia vystrašene pri takejto predstave, i keď rodičia už dávno veria, že by túto situáciu mohli zvládnuť. Kde sa teda nachádza tá veková hranica zrelosti, kedy dieťa samotu zvládne a podľa čoho to môžeme spoznať?

Vo všeobecnosti sa **neodporúča nechať doma dieťa samé mladšie ako 10 – ročné**. Každé dieťa je iné, ale do tohto veku deti ešte nemajú dostatočne rozvinutú zrelosť ani zručnosť riešiť nepredvídateľné udalosti samé. Môžu reagovať panikou.

Čo treba zvážiť:

- v akej lokalite bývate (sú v susedstve ľudí, ktorí sú schopní vášmu dieťaťu pomôcť v prípade nepredvídateľných okolností, alebo vo vašej blízkosti žije väčšina cudzích ľudí, bývate na rušnej ulici, alebo skôr v pokojnom prostredí)
- ako vaše dieťa zvláda určité situácie (zodpovedne pristupuje k domácim úlohám, k plneniu príkazov)
- ako vaše dieťa reaguje na neočakávané situácie (zostane pokojné, keď udalosti nejdú ako sú naplánované)
- dodržiava dohodnuté pravidlá
- plní bezpečnostné opatrenia
- má vaše dieťa dobrý úsudok, alebo dáva prednosť riskovaniu
- ovláda základné pravidlá prvej pomoci
- dodržiava zásadu neodísť nikam s cudzím človekom

Urobte krátky nácvik:

Nechajte dieťa doma samé pol hodinku až hodinu. Vy zostaňte ľahko dostupný v neďalekej blízkosti dieťaťa (u susedky, na nákup) a keď sa vrátite, porozprávajte sa s dieťaťom ako to prežilo a preberte s ním veci, ktoré si myslíte, že by mohlo urobiť inak alebo ktoré by sa ešte potrebovalo doučiť. Nemalo by to však byť formou

„výsluchu“ a kritiky ale pokojným rozhovorom, za ktorým by mala nasledovať pochvala dieťaťa.

Čo by malo dieťa predtým vedieť:

- vedieť používať telefón (v dnešnej dobe majú deti s mobilnými telefónmi techniku volania zvládnutú často už oveľa skôr)
- vedieť v akých prípadoch a akým spôsobom zavolať políciu, pohotovosť či požiarnikov
- zamknúť a odomknúť dvere
- zapnúť a vypnúť svetlo
- obsluhovať mikrovlnku
- vedieť čo urobiť, ak neznámy človek zazvoní pri dverách

Pripravte si plán kontaktu:

Aby ste boli vy aj dieťa pokojnejší, kým bude dieťa samé, pripravte dieťaťu plán vzájomného kontaktu (kedy a kde sa budete nachádzať a o koľkej vám môže ono alebo vy jemu zavolať, aby ste sa uistili, že je všetko v poriadku).

Dohodnite si s dieťaťom základné pravidlá:

- o tom, či môže mať kamarátov u vás, keď nie ste doma
- v ktorých miestach alebo miestnostiach vašej domácnosti sa nebude dieťa počas vašej neprítomnosti zdržiavať (najmä ak sú s ním jeho kamaráti)
- aké typy televíznych programov môže pozerať
- pravidlá čítania a používania internetu
- pravidlá týkajúce sa kuchyne a varenia (nemalo by používať plyn, otvorený oheň, či nože a ostré predmety, nikdy nesmie hasiť horiaci olej vodou!!!)
- neotvárať dvere neznámym
- nikomu nepovedať, že je doma samé

Čo ešte pomôže:

- Nachystajte dieťaťu niečo dobré na zahryznutie. Nechajte mu baterku na ľahko prístupnom mieste v prípade výpadku elektriny. Pripravte mu alebo uložte do mobilu telefónne číslo nielen na vás, ale aj na iných členov rodiny, políciu, pohotovosť, požiarnikov.
- Nezapudnite zamknúť alebo odložiť mimo dosah dieťaťa veci, ktoré by mohli ohroziť jeho zdravie alebo život (alkohol, lieky, cigarety, zapaľovače, zápalky, kľúče od auta a najmä v dnešnej dobe aj zbrane).
- Deťom pomôže dodať pocit bezpečia hoci malé domáce zvieratko, alebo rovesníci - v takomto prípade treba rodičov kamarátov informovať, že deti budú u vás bez dozoru dospelého.

Napriek všetkým bezpečnostným opatreniam však zákon hovorí, že ak by sa maloletému dieťaťu predsa len niečo stalo doma v neprítomnosti dospelého, **zodpovednosť za to preberá rodič.**

PhDr. Slávka Svitková – psychologička CPPPaP

Použitá literatúra: <http://kidshealth.org>: „Leaving Your Child Home Alone“